

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 3

New York, N.Y.

Sausio 22 d.

64 metai

GARBINGAI BAIKIME LIETUVŠKOS ŠEIMOS VAJU

NEMAŽA PASTANGŲ PADĖJO MŪSŲ VEIKĖJAI LIETUVIŠKOS ŠEIMOS SLA NAUJŲ NARIŲ ĮRAŠYMO VAJUJE. REIKALINGOS PASTANGOS, KAD DARBAS KIEK GALIMA ĮSPĖDINGIAU BŪTŲ BAIGTAS.

Nuolatos SLA Centras gauna pranešimus apie mūsų organizatorių atliktą svarbų darbą - SLA naujų narių gavimą. Tai parodo, jog nuoširdžiai darbštūs mūsų veikėjai, jeigu tik pasiryžta, tai būna sėkmingi ir padidina mūsų Susivienijimo šeimą.

LIETUVIŠKOS ŠEIMOS VAJUS VYKSTA IKI VASARIO 16

Tad mesturime labai nedaug laiko. Tačiau, visi tie, kuriems rūpi Susivienijimo gerovė, dar turi progos savo vajaus darbą pagerinti ir daugiau naujų narių surasti.

TIK PRAKTIŠKAS DARBAS DUODA REZULTATUS

Todėl reikia lankyti lietuviškas šeimas, reikia kalbinti šeimos galvą, kad jis užtikrintų savo šeimos ateitį, nes niekas nežino kada nelaimė gali ateiti. Bet svarbiausia reikia rūpintis jaunimo įrašymu į Susivienijimą. Jaunuolis, patekęs į SLA eiles, jau bus visam savo gyvenimui surištas su lietuviška organizacija ir pastoviai palaikys santykius su savo tautos žmonėmis. SLA nariai ne atsitiktinai, per kokias šventes ar perengimus susitinka, bet pastoviai bendrauja. Tad tautiniai ryšiai pasidaro patvarūs, kas ypatingai svarbu šiais laikais.

Jeigu kitokia apdrauda šeimai nerūpėtų, tai jaunuolius reikia įrašyti į Terminuotą apdraudą, nes ji pigi ir taip pat gera, kaip ir kiekviena šioje šalyje praktikuojama ap-

drauda. Už \$, 1,000 šios apdraudos į metus mokama tik \$ 3.00.

NAUJŲ NARIŲ APLIKACIJOS

pasirašytos iki vasario 16 dienai, nors ir būtų atsiųstos kiek vėliau, bus priskaitytos prie dabar baigiamo Lietuviškos Šeimos vajaus.

* WILLY BRANDT, Vak. Vokietijos kancleris, Europos spaudos pranešimu, turėjo būti nužudytas jo atostogų kelionėje į Afriką, Kenya valstybėje. Turėjo būti suorganizuotas neva nelaimingas akcidentas. Bet laiku apie tai sužinota ir nelaimės išvengta.

* POPIEŽIUS POVILAS ŠEŠTASIS savo kalboje Šv. Petro aikštėje, Vatikane susirinkusioms minioms pareiškė, kad jis nusiminęs, jog skirtumai tarp krikščioniškų bažnyčių tebėra dideli ir joms vieningai veikti dar nėra jokių galimų. Jis kvietė visus krikščionis melstis, kad įvairių bažnyčių krikščionys pasidarytų vieningi.

* KUBOJE dirba tam tikras skaičius lietuvių, kuriuos Maskva pasiuntė pagelbėti Castro nuimti cukrinių nendrių derlių. Lietuviai, sakoma, laikosi arti vienas kito ir net buvo surengę atskirą Naujųjų Metų sutikimą.

* VYTAUTAS DAGYS, Kauno vidurinės mokyklos direktorius sovietų pasiūstas į Tanzaniją Afrikoje ir ten dirba vietinėje mokykloje.

* SOVIETŲ Oro Linijos rastinės, kuri yra New Yorke, 45 49th Street, langas išmuštas, metant dvi sucementuotas plytas iš pravažiuojančio automobilio.

* KANADOJE bedarbių skaičius gruodžio mėnesyje pasiekė 6.5% ir sudaro 538,000 asmenų.

* WASHINGTONO sveikatos įstaiga paskelbė, kad kai kurių automobilių (Chevrolet Corvairs) šildymo sistema netobula. Patariama veikiant šildymui, langus laikyti kiek atidarytus, nes esą galima apsinuodyti gazolino dujomis.

* JUNGTINIŲ VALSTIJŲ ir Kanados valdžios paskelbė bendrą pranešimą, kuriame sakoma, jog ežerų Erie, Ontario, o taip pat St. Lawrence upės pakrančių vandenys pavojingai užteršti. Jeigu pašalinti šį pavojingą užteršimą, reikėtų išleisti apie pusantro bilijono dolerių.

SERKSNAS LIETUVOS MIŠKE

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOSIŲ ORGANIZACIJOS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRĖNAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numeriu išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senas ir naujas
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Vienas svarbiuju, Susivienijimo šulu

Liūdnam nuteikė mūsų Susivienijimo veikėjus žinia, kad praėjusių metų gruodžio 22 d. mirė Adomas Miliauskas. Jis gimė 1894 m. Naujadvario kaime, Eišiškių valsčiuje. Jis įstojo į Susivienijimą 1921 metais, tad išbuvo mūsų eilėse arti 50 metų.

Jo dokumentuose parašyta, kad jo profesija - angliakasytis. Ir gyveno jis tuos dešimtmečius kaip tik anglių kasyklų srityje, kur dirbo labai daug lietuvių. Mūsų Susivienijimo didžiausios tvirtovės, tai Wilkes Barre, Plymouthas, Shenandoah, Scrantonas, kur ankstyvesniais laikais mūsų organizacija pirmavo lietuvių gyvenime.

Adomas Miliauskas, turėdamas plačias pažiūras ir greitai įsiterpęs į lietuvių organizacinį gyvenimą, įgavo žymią įtaką mūsų Susivienijimo vietos narių gyvenime. Svarbu pažymėti, kad Adomas Miliauskas visais laikais buvo pastovus darbuotojas, nuolatos rūpinosi mūsų organizacijos gerove ir ryžtingai skatino kitus narius dirbti Susivienijimui. Todėl mes jį matome ne tik savo kuopos valdyboje, bet taip pat ir Septinto SLA apskričio vadovybėje.

Per tuos penkis dešimtis metų juk nepaprastai daug įvairių įvykių išgyveno Susivienijimas. Reguliariai vykdavo rinkimai, keitėsi Pildomosios Tarybos sudėtis, senieji veikėjai pasitraukdavo, ateidavo nauji. O Adomas Miliauskas pasilikdavo savo vietoje ir pastoviai rūpinosi organizacijos gerbūviu. Ar maža praecityje įvyko nesutarimų ir ginčų? Gal nevisada Adomas Miliauskas sutikdavo su kai kuriomis nuomonėmis. Jis savo nusistatymus visados turėjo drąsos atvirai pareikšti ir mokėjo apginti savo nuomonę. Tačiau niekad jis praktiniame veikime nedarė ir nekalbėjo tai, kas gali būti nenaudinga Susivienijimui. Šis kilnus ir tikslus visuomeninių reikalų supratimas taip brangus ir reikalingas organizacijos gyvenime.

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

* STANDARD FEDERAL Bendrovė Chicagoje dabar jau pasiekė \$ 149,597:000 kapitalo.

* SOLISTĖ DALIA KUČĖNIENĖ sausio 24 d. Jaunimo Centre, Chicagoje dainuos Lituanus Fondacijos koncerte. Akomponuoja Darius Lapinskas.

* LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI Los Angeles, Cal. vadovauja dainininkė Stasė Klimaitė-Pautienienė. Jai pagelbsti redakcinis kolektyvas: V.Gylis, P.Jasiukonis ir St. Makarevičius. Programa girdima šeštadieniais.

* SLA 75 KUOPA Los Angeles rengia vaidinimą - Anatolijaus Kairio komediją "Kukų". Vaidinimas įvyks sausio 31 d. vietos parapijos salėje.

* WUPPERTALYJE, Vokietijoje, įvyko lietuvių jaunimo sąskrydis, kuriame kalbėjo Valteris Banaitis. Ypatingą įspūdį padarė pirmą kartą čia pasirodęs, tautiniais rūbais pasipuošęs lietuviškų šokių ansamblis.

* MITLOSHEIME, Vokietijoje, įsisteigė lietuvių jaunimo klubas. Šiam klubui priklauso 33 jaunuoliai 14-21 metų amžiaus. Pirminku išrinktas A.Palavinskas, kurs pasižymi savo veiklumu Saaro krašte.

* 1000 AMERIKOS LIETUVIŲ, kaip rašo kai kurie laikraščiai, 1970 metais buvo nuvykę į Lietuvą.

* ANTANAS JONUŠAS Corrientes mieste, Argentinoje, turi didelį aliejaus fabriką. Jis dalyvauja ir lietuviškoje veikloje.

* ARGENTINOS LIETUVIAI pasidžiaugė smagiu parengimu - "triušo uodegos medžiokle", kurį tvarkė Eugenija Rudytė.

Adomo Miliausko vadovybėje visi suvažiavimai ir susirinkimai vietoje pasižymėjo pastovumu ir lygsvara. Jis apsaugodavo išsiūbavusius veikėjus nuo tokių sprendimų, kurie gali pakenkti organizacijai, sumažinti jos autoritetą narių ir plačiosios lietuvių visuomenės akyse.

Neabejotinai mes geriausia pagerbsime Adomo Miliausko atminimą, jeigu patys savo kasdieninėje veikloje eisime jo pėdomis, vengdami tokių žygių ir tokių pareiškimų, kurie gali mesti šešėlį mūsų organizacijai. Adomas nepritarė tiems, kurie siekdami kartais labai siaurų savo tikslų, nesivaržo priemonių pasirinkimu ir norėdami pakenkti kokiam nors veikėjui, skelbia visa tai, kas ne tiek pakenkia vienam kuriam asmeniui, kiek yra žalinga visai organizacijai.

Adomas Miliauskas buvo vienas iš tų SLA darbuotojų, kurių veiklos dėka Susivienijimas augo ir stiprėjo.

TĖVYNĖ 2

* PR. STEMPUŽICKAS, dainininkės Aldonos Stempuzienės uošvis, gyvena Pietų Amerikoje ir neseniai turėjo operaciją. Dabar jis sveiksta.

* ARGENTINOS pensininkai labai smarkūs vyrai, jie skelbia, kad surengė savo organizacijos naudai "karališkus, ne bet kokius, pietus".

* "PIRMYN" choras Chicagoje po dešimties metų vėl atgijo ir rengiasi pastatyti scenoje pamėgtą senesniais laikais Johann Strausso operetę "Šikšnosparnis". "Pirmyn" chorui vėl vadovauja pasižymėjęs muzikas K.Steponavičius.

* DR. ALBERTAS GERUTIS iškėlė spaudoje garbingo ispano Salvador de Madariagos, kurs iki šio laiko rašydavo "Neue Zueriche Zeitung" teisingą pasisakymą Baltijos tautų atžvilgiu, kurios nukentėjo nuo Maskvos imperialistinių siekių.

* LIETUVOS KOMPARTIJOS pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus kartu su sovietų delegacija buvo nuvykęs į Afriką ir aplankė Congo respubliką ir kitas vietas.

* JONAS LAZAUSKAS, kurs buvo Vilniaus pedagoginės mokyklos mokytoju, sovietų valdžios pasiūstas į Gvinėją, kur vykdys gyventojų neraštingumo panaikinimo planą. Jis turės mokinti vietos mokytojus, kaip greičiau išmoksinti mokinius.

* VIKTORAS JURKŠAITIS vadovauja Chicagoje Evangelikų liuteronų lituanistinėje mokykloje jaunimo chorui.

* SLA 75 KUOPA Los Angeles rengia teatro vaidinimą vietos parapijos salėje sausio 31 d. Bus statoma S.Kairio komedija "Ku-kū".

* LIETUVOS OPEROS ir baleto penkių dešimtų metų sukaktuvėms paminėti rengiama paroda Chicagoje ir atskiras leidinys. Praeitį vaizduojančias fotografijas atsiuntė Dičiūtė-Trečiokienė, Babuškinaitė-Vasiliauskienė, E. Kardelienė ir Orentienė iš Kanados.

* LITUANUS žurnalo koncertas įvyksta Chicagoje Jaunimo Centro salėje sausio 24 d.

* CLEVELANDO LIETUVIAI šiais metais mini šimtmetį nuo įsikūrimo šiame mieste. Pirmasis lietuvis, atvykęs į Clevelandą buvo Pranas Freimanas (sprendžiant iš pavardės, jis buvo vokiečių kilmės). Jis pirmas 1871 metais atvykęs, netrukus įsteigė Šv. Jurgio Draugystę, o jau 1887 metais įsisteigė dvi Susivienijimo kuopos. Tada prasidėjo glaudesnis lietuvių darbas tautinėje dirvoje.

* "GRANDIES" tautinių šokių ansamblis planavo nuvykti į Australiją ir dalyvauti vietos "Lietuvių Dienos" iškilmėse. Bet nepavyko surinkti pakankamai pinigų kelionės išlaidoms, tad išvyko tik ansamblio vedėja Irena Smieliauskienė.

Lietuviškos šeimos vėjus vyksta iki Vasario 16 dienos

Greitai atsiliepkite į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiame! SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Cleveland, Ohio

NEPAPRASTAS SLA 14 KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Kviečiamas vasario mėn. 8 dieną, pirmadienį, 6:30 val. po pietų, naujoje vietoje, Mint Tavern, 397 East 156th Street (buvusioje Povilo Šukio restorano patalpose). Kuopos narių susirinkimų naujos vietos parinkimas jau buvo būtinas, nes pasikeitus aplinkai Lietuvių Salės ir kitų lietuviškų įstaigų rajone pasidarė nebe saugu ne tik vakarais, bet ir dienos metu.

Kuopos narių prieškalėdiniame susirinkime sutarus pakeisti susirinkimų vietą, sutarta pakeisti ir laiką, būtent: kuopos narių susirinkimai įvyks kiekvieno mėnesio kas antrą pirmadienį, 6:30 val. vakare. Naujoji vieta patogiai ir saugiai pasiekama autobusu Nr. 41, kuris važinėja iš Cedar-Warrens Center Road sankryžos, važiuoja Nobel Road, kerta Euclid ir St. Claire Ave., pravąžiuoja pro pat Mint Tavern namą ir, pasiekęs 185th street E. Euclid, tais pačiais keliais grįžta atgal. Vengiant klystkelių, autobusais važiuojant St. Claire, Euclid, Monticello ar Mayfield Road, geriausia pasiteirauti pas autobusų vairuotojus prie kurių gatvių sankryžų išlipti, kad patektum į autobusą Nr. 41, važinėjantį pro 156-tąją gatvę. Suprantama, kad vietos pakeitimas bent pradžioje kai kam sudarys tūlų nepatogumų, bet vieną kartą ją suradus, kitą kartą jau nebus jokių keblumų.

Kad SLA gerb. Nariai ir Narės be sunkumų surastų naują susirinkimų vietą ir įsistatytų susirinkimų dieną ir valandą, visiems nariams bus išsiuntinėti tuo reikalu asmeniškai pranešimai su paaiškinimais.

Kuopos Valdyba

Cicero, Ill.

SLA 301 kuopos narių susirinkimai įvyksta kas pirmą mėnesio trečiadienį, 7:30 val. vakare, Liberty salėje, 1401 So. 49th Ct., o metinis susirinkimas jau atliktas. Pradžioje metų renkamas mokestis ir gerai tie daro kurie sumoka už pusmetį, bet užvis geriau sumokėti už visus metus, jie dolerį kitą sutaupe ir tuo pelengvina sekretorių ir savo rūpestį. Tiesa, kai kurie gyvena užmiestyje, jiems patogiau paštu pasiųsti čekį arba money orderį išrašytą sekretoriaus vardu: K.P. Deveikis, 1425 So. 49th Ave. Cicero, Ill. 60650, arba išdininko vardu - C. Genis, 1611 So. 49th Ct. Cicero, Ill. 60650. Kaip ten bebūtų, mielieji nariai, lankykite savo kuopos susirinkimus ir patarkite pažįstamiems stoti į mūsų milijonais turtingą apdraudęs organizaciją

SLA. Vyrai, moterys ir jaunuoliai gauna apdraudą iki dešimties tūkstančių. Visas informacijas gausite pas kuopos sekretorių-organizatorių, o kur kuopos nėra tai kreipkitės į SLA Centrą, 307 W. 30th Street, New York, N.Y. 10001.

Mūsų organas "Tėvynė" kiekvieną narių aplanko kas savaitę, ten gausite plačias informacijas iš lietuvių gyvenimo ir iš SLA veiklos.

SLA apdrauda, nelaimi ištikus yra didelė parama. Tad pasinaudokite teikiama naudinga parama.

K.P. Deveikis

Boston, Mass.

Juozas Lekys priimtas į Veteranų Administracijos ligoninę, Jamaica Plain, Mass. Jis nuvyko atlikti sveikatos tyrimus. Ten jam teks išbūti kokias dvi savaites.

BANKIETAS

Stepono Dariaus, Amerikos Legionierių postas rengia buvusiam komandieriui, Vincui Ambrose, bankietą. Bankietas bus nuosavam name, kampas H ir 7th Str., So. Bostone, sek-

SUSIVENIJIMO NARIŲ NAUJA ŠEIMA

SLA 3 kuopos Elizabeth, N.J., nariai Audronė Jarmaitė ir Romas Petrauskas sukūrė lietuvišką šeimą. Po sutuoktinių Elizabetho Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje jie buvo išvykę į povestuvinę kelionę ir aplankė Meksiką.

Gražiai Susivienijimo narių šeimai nuširdžiai linkime geriausios sėkmės ir giedrių jų bendro gyvenimo dienų.

TĖVYNĖ 3

madienį, vasario 14 d., 5:30 val. vakare.

Tą pačią dieną yra Vasario 16-sios minėjimas, 2:00 val. popiet, So. Bostone Lietuvių Piliečių salėje. Po minėjimo eisime į vakarienę pas Legionierius. Kaina \$ 4.00.

Aleksandras Čaplikas
Bankieto Pirmininkas

Worcester, Ma,

Sausio 7 d. SLA 57 kuopos susirinkime išrinkta valdyba tokioje sudėtyje: pirmininkas - Vincas Mitrikas, vicepirmininkas - Vincas Dabrila, sekretorius - Juozas Krasinskas, finansų sekr. - Alena Lendraitienė, išdininkas Jonas Dvareckas, izdo globėjai Zigmas Snarskis ir Kleofas Zurlis, organizatoriai - Antanas Tamkus ir Danutė Snarskienė.

Organizatorius pranešė, kad įrašė 7 naujus narius. Kuopos turtas buvo iki sausio 7-tos dienos daugiau kaip \$ 1,300.00.

J. Krasinskas

Elizabeth, N.J.

SLA 3-čios kuopos narių susirinkimas kviečiamas 1971 m. sausio 24 d. (sekmadienį) 4 val. popiet, Elizabetho Lietuvių Laisvės salėje, 269 Second Street, Elizabeth, N.J.

Visuotiname susirinkime bus pranešimas apie SLA 56-tą Seimą, įvykusį 1970 m. birželio 22-26 dienomis, New Yorke, renkama nauja kuopos valdyba, svarstomi kuopos ir organizacijos reikalai.

Visi nariai kviečiami atsilankyti su šeimomis ir pažįstamais, ypač tais, kurie norėtų įstoti į mūsų 3-čiąją kuopą. Po susirinkimo vaisės.

Kuopos Valdyba

Detroit, Mich.

KARNAVALAS VAIKAMS. Eglės, žalčių karalienės pilyje, vasario 21 d. (sekmadienį), po pietų Lietuvių Namuose įvyks užgavėnių karnavalas mokyklinio amžiaus vaikams. Vaikai į karnavalą atvyksta apsirengę tinkamais kaukių rūbais.

SLA 352 kuopos susirinkime, įvykusiame sausio 3 d. Lietuvių Namuose, nevisa kuopos valdyba išrinkta 1971 metams. Trūkstantys valdybos nariai bus renkami ateinančiame susirinkime, kuris įvyks vasario 7 d., 12 val. Lietuvių Namuose.

Į Detroito Lietuvių Organizacijos Centrą išrinkti šie atstovai: E. Jodinskienė, P. Bliudžius, V. Selenis, A. Grinius, V. Tamošiūnas, A. Rinkūnas ir F. Motuzas. Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga ALT paskyrė \$ 20.00 auką.

Vasario 16 Gimnazijoj

Kalėdų eglutės gimnazijoje metu susirinkdavo mokinių tėvai, giminės ir pažįstami, Vokietijos lietuvių veikėjai ir vokiečiai žurnalistas bei foto reporteriai. Susirinkusieji pasigrožėdavo kalėdine programėle, pasiiformuodavo gimnazijos einamais reikalais, jos bėdomis ir pasisekimais, pasidžiaugdavo lietuvišku kultūros ir mokslo židiniu. Aplinkinių vokiečių laikraščių reporteriai ir fotografai iš anksto rezervuodavo vietas savo laikraščiuose aprašyti šiam rengimui. Beveik visi, kuriems rūpi gimnazija ir jos gyvenimas, tikėjosi šiais metais būsiant panašiam rengimui.

Šiomet Kalėdų eglutė buvo suruošta tik mokiniams, mokytojams, personalui ir su keleta išrinktų svečių, tačiau nepakviečiant nei mokinių tėvų, nekaltant apie vokiečius žurnalistus ir foto reporterius.

Mokinių choro vedėjui K. Montgabiui ilgą laiką repetavus, choristai maloniai nuteikė susirinkusius. Pirmos klasės mokinė Dangolė Jurgauskaitė padėklamavo "Varpai gaudžia" ir antros klasės mokinys Joachimas Jucikas - "O ta Kalėdų dovana".

Prasidėjo Kūčios, ir šitoje vietoje aš labai norėčiau paminėti virtuvės personalą. Pagamintų valgių buvo iš viso dvylika - nuo visokiausiu žuvies patiekalų iki kisielių, nuo bulvinių valgių iki vinigretų.

Vakariene užtruko ilgiau negu gimnazijos mokiniai yra įpratę. Po valgių, gimnazijos direktorius Vincas Natkevičius kalbėjo apie pačio žodžio "kūčios" kilmę, priminė Kalėdų prasmę, jų gilesnę reikšmę ir meilės reikalingumą. Mokytojas Fr. Škerys, savo pareigose kaip pranešėjas ir ilgametis Kalėdų eglučių organizatorius Vasario 16 gimnazijoj, paprašė žodį tarti majorą Valiūną. Pastarasis pasveikino mokinius ir perdavė jiems geriausius linkėjimus Company nr. 8591 Tompkins Barracks, Schwetzingen vyrų. Jis įteikė direktoriui kalėdinę dovanėlę, čekį, sumoje DM 450.-.

Ypatingas šio vakaro svečias buvo Kanados Lietuvių Bendruomenės Centro Valdymo sekretorius Kazys Baronas iš Hamiltono. Savo trumpoje kalboje jis paminėjo, kaip malonu jam yra apsilankyti lietuviškoje gimnazijoje, čia jis, esą, jaučiasi kaip Lietuvoje. Ši lietuviška atmosfera jį maloniai nuteikė. Ir jis įteikė mūsų gimnazijos direktoriui Kanados lietuvių dovaną - voką su 280 kanadiškų dolerių.

Pagaliau pasirodė mažesniųjų labai laukiamas Kalėdų Senelis. Visi susirinkusieji buvo gausiai apdovanoti.

Ričardas Palavinskas

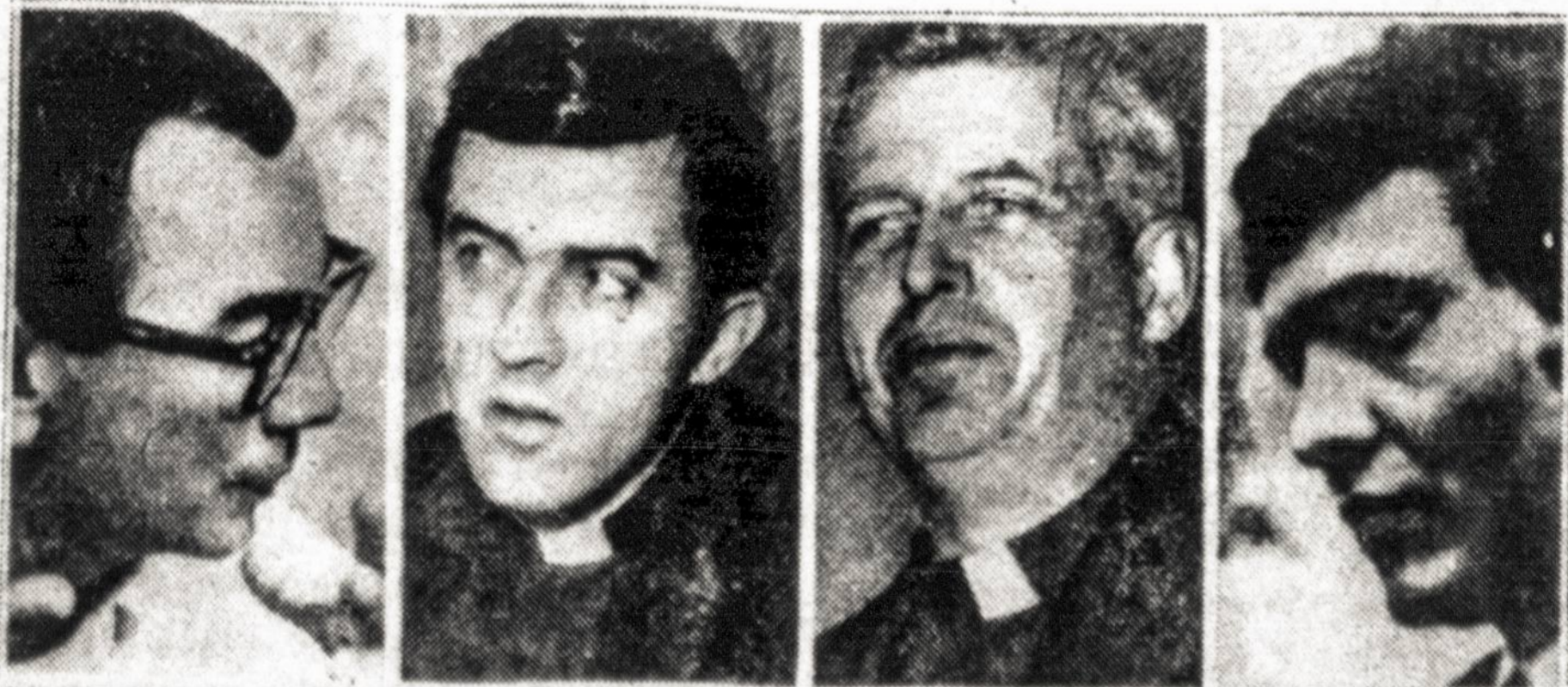
Vasario 16 gimnazijos Kalėdų eglutės iškilnėse. Mišrus choras gieda Kalėdų giesmes, vadovaujant muzikos mokytojų Kaziui Montgabiui.

Washingtonė buvo rengiami sprogdinimai

* REV. PHILIP BERRIGAN atlieka kalėjimo bausmę už šaukimo į kariuomenę įstai-gų rekordų sunaikinimą. Jis, pasižymėjęs kovotojas prieš karą, dar apkaltintas tuo, kad planavo pagrobti prezidento Nixono patarėją Henry Kissinger. Greta minėto kunigo kaltinami suokalbiu pagrobti Kissingerį dar keli kiti asmenys. Tame tarpe ir vienuolė Elizabeth McAlister. Ji yra katalikų kolegijos profesorė. Ji buvo suimta South Orange, N.J. ir pareikalautas iš jos užstatas penkių dešimtų tūkstančių dolerių sumoje. Ši suokalbininkų grupė, kuriai priklausė katalikų dvasininkai ir jų pasekėjai, planavo atlikti visą eilę kenksmingų veiksmų. Tarp ko kito, jie norėjo sprogdinti Washingtonė valdžios pastatus, sunaikinti svarbius įrengimus ir atlikti visą eilę kitų pavojingų darbų.

Surinktoji medžiaga sako, jog suokalbininkai bandė gauti požeminių vamzdžių pla-

nus ir susekti Washingtonė administracijos namų ir pastatų apšildymo sistemą. Buvo projektuojama į požeminius tunelius padėti dinamito įtaisus ir susprogdinti visą federalinių pastatų šildymo sistemą.

Prezidento Nixono patarėjo Kissingerio pagrobimo suokalbyje dalyvavę: the rev. J. Reese Wenderoth, the rev. N.R. McLaughlin, the rev. P. Berrigan ir Eqbal Ahmad.

TEVYNĖ 4

Linden, New Jersey

Amerikos Lietuvių Tarybos Lindeno skyrius ruošia iškilmingą Vasario 16-sios minėjimą 1971 metų vasario mėn. 28 d., 4 val. po pietų Lietuvių Laisvės Parko salėje, 340 Mitchell Ave., Lindene.

Oficialioje minėjimo dalyje yra pakviestas žymus kalbėtojas. Bus pateiktos rezolucijos: JAV prezidentui, senatoriams, kongresmanams, gubernatoriui ir UN ambasadoriui prašant daryti ryžtingus žygius išlaisvinti Lietuvą ir pareikalauti rusus atsitraukti iš viso Pabaltijo.

Meninėje programoje pasirodys graziabalsė solistė Irena Stankūnaitė, akompanuojant jos tėveliui, muz. J. Stankūnui, o taip pat jo vadovaujamas moterų sekstetas "Birutė". Elizabeth'o šeštadieninės mokyklos mokiniai padėklamuos progai pritaiktų eilėraščių.

Minėjimą baigus, toje pat salėje yra numatytos vaišės. Todėl maloniai kviečiame visus lindeniečius ir apylinkės lietuvius iš anksto rezervuoti laiką šiam minėjimui ir kartu atlikti savo tautinę, lietuvišką pareigą, aukojant Lietuvos laisvinimo reikalams.

V a l d y b a

Detroit, Mich.

Detroito "Alkos" kolektyvas sausio 30 d. 7 val. vakare Lietuvių Namuose rašytojo poeto Kazio Binkio atminimui stato spektaklį "Generalinė repeticija". Režisuoja Justas Pusdešris. Vaidina "Alkos" kolektyvo nariai. Sceną tvarko Vytautas Ogelvis, šviesas Algirdas Plečkaitis. Spektaklį rengia SLA 200 kuopa. Bus išleistas ta proga ir šešių lapų leidinėlis. Norintieji parenti leidinėlių iki sausio 15 d. praneša kuopos pirmininkui A. Sukauskui, tel. TA-6-5679.

Vasario 16 dienos paminėjimas įvyks vasario 14 d. 3 val. popiet, Mercy Kolegijos patalpose. Meninę programą išpildys Tautinių Šokių grupė "Šilainė" ir jaunimo choras vadovaujamas Stasio Šližio.

Lietuvoje daug audrų

Graži, saulėta vasaros diena. Ramu. Tik aukštai padangėje nesustodami kažkur skuba debesys. Kokios jėgos gena juos į priekį?

1920 metai. Iš Daytono aerodromo JAV, pakyla lėktuvas ir 10 kilometrų aukštyje keleta valandų skrenda į vakarus. Ir kaip nus-tebo lakūnas pamatęs, kad jo lėktuvas nu-sileido... į rytus nuo Daytono.

1944 metai. Sunkieji amerikiečių bombo-nešiai skrenda Japonijos link. Kreiserinis greitis 400 kilometrų per valandą. Staiga jie "pakimba" ore, nors motorai veikia visa-jėga.

Kas tai? Sugedo navigaciniai lėktuvo prietaisai? Kieno galinga ranka laikė už pavadžių tūkstančio arklio jėgų milžinus?

Jau aviacijos pradžioje žmonės pastebėjo, kad aukštesniuose atmosferos sluoksniuose siaučia dideli vėjai. Tačiau praėjo dar keletas dešimtmečių, kol, išsiplėtus aerologi-niams tyrimams, buvo nustatyta, kad atmos-feroje egzistuoja savotiškos "oro upės" - jos gimsta tose vietose, kuriose susiliečia skirtingų temperatūrų oro masės, kur smar-kiai ir staigiai pakinta oro slėgis. Tai ir su-kelia intensyvią srovinų tėkmių cirkuliaciją.

Srovinės tėkmės - didelių (ne mažesnių kaip 100 kilometrų per valandą) greičių vakarinių vėjų juosta - dažniausiai paste-bimos 3-13 kilometru aukštyje.

Jų ilgis neretai siekia tūkstančių kilo-metrų, plotis - 1000-1500 ir storis - ke-letą kilometrų. Srovinų tėkmių zonoje pa-sterbimas ir staigiai, šuoliais kintęs vėjo grei-tis. Antai, kylant aukštyn laisvoje atmosfero-je, virš pietinio Pabaltijo, vėjo greitis kinta vos keletą metrų per sekundę viename kilo-metre. O srovinėse tėkmėse šie pakitimai dešimtis kartų didesni ir neretai viename aukščio kilometre siekia 40-50 metrų per sekundę.

Taigi, srovinės tėkmės - siauri, intensy-vūs srautai "tekantys" palyginti ramaus oro krantuose ir dažnai atsiskyrę nuo jų savotiškais laiptais - staigiais vėjo greičio šuoliais. Kaip ne visose upės dalyse vanduo teka vienodu greičiu, taip ir srovinės tēk-mės susideda iš daugelio skirtingo intensy-vumo srautų, susijungusių į vieną galingą "oro upę". Oro judėjimo greitis šiose "upė-

se" neretai viršija 300-400 kilometrų per valandą, o maksimalūs laisvoje atmosferoje užregistruoti vėjo greičiai siekia 600-650 kilometrų per valandą. Išties įspūdingi, net ir šiuolaikinei aviacijai labai reikšmingi greičiai.

Dabar jau aišku, kad mažas minėtas lēk-tuvas pateko į tokią oro upę ir buvo nu-neštas į skridimo kryptiai priešingą pusę. Šis pavyzdys rodo, kaip svarbu aviacijai žinoti srovinų tėkmių vietas. Pirmaisiais aviacijos gyvavimo metais buvo manoma, kad skristi įmanoma tik esant labai palan-kioms meteorologinėms sąlygoms, dešimt metrų per sekundę vėjas buvo laikomas ribiniu, kuriam pučiant, dar galima pakilti į orą. Tačiau net ir dideliuose aukščiuose garsą viršijančiu greičiu skrendantis oro milžinas nėra visiškai nepriklausomas nuo atmos-feros. Tik vidutinio galingumo priešinėje tėkmėje 2000 kilometrų trasoje jis sunaudos degalų 6-7 tonomis daugiau, negu skris-damas pavėjui, 10-12 minučių pailgės ir jo skridimo laikas.

Bet nemaloniausias srovinų tėkmių paly-dovas yra aukšto turbulentiškumo zonos, dažniausiai susidarancios didelių vėjo grei-čio pakitimų srityse. Toje pačioje vietoje vėjo greičiai yra labai nepastovių dydžių ir kryptių, ir, patekęs į tokią zoną, lėktuvas pradeda staiga šokinėti, blaškytis, drebėti. Paslaptingos jėgos, atrodo, žaidžia šimtato-niu milžinu. Lėktuvą sunku vairuoti. Nema-lonus fiziologinis pojūtis vargina ekipažą ir slegiamai veikia keleivius. Patekdamas į to-kias zonas, lėktuvas greičiau "sensta", trumpėja jo eksploatavimo laikas.

Netvarkingi lėktuvo judesiai gali sukelti ir labai rimtų, o kartais net katastrofiškų pasekmių. 1961 metų lapkričio 17 dieną ke-leivinis lėktuvas pateko virš centrinių JAV rajonų į tokią zoną ir 20 jo keleivių buvo sužeista. 1962 metų gegužės 6 dieną virš Uolėtųjų kalnų 6400 metrų aukštyje skridęs lėktuvas pateko į srovinės tėkmės perife-riją ir pradėjo blaškytis. Neprisisegę dir-žais keleiviai buvo išmesti iš kėdžių. Vie-nas žuvo, 25 buvo sužeisti.

Ypač pavojingos intensyvaus turbulentiš-kumo zonos, susiformuojancios, esant gied-ram dangui. Šiuo atveju lakūnas nemato jokių artėjančio pavojaus požymių (požy-miai - tai dažniausiai specifinės debesuo-tumo formos) ir negali iš anksto-imitis apsau-gos priemonių (kiek pakeisti skridimo aukš-tį, kursą, įspėti keleivius ir panašiai). Pasa-raisiais metais pasaulio oro okeane dėl in-tensyvaus turbulentiškumo sukeltų katas-trofų žuvo Lokhid Electra, B-52, Boing -707, Boing-720, keletas "Karavelų" ir kitų tipų lėktuvų.

Laimei, intensyvaus turbulentiškumo zo-nos pasitaiko gana retai. Apskaičiuota, kad, jeigu lėktuvas nenuitūpdamas skristų 20 000 kilometrų, į tokią zoną patekti jis turėtų tikimybės vidutiniškai vos vieną kartą. Inten-syvaus turbulentiškumo zonos būna palyginti nedidelėse teritorijose. Dažniausiai tai 300-600 metrų storio ir mažiau kaip 100 kilo-metrų ilgio zonos. Na, o silpno turbulentiš-kumo lauke yra tekę pabuvoti bene kiekvie-

nam skraidžiusiam. Daugeliui tai toli gražu ne maloniausieji kelionės prisiminimai.

Srovinės tėkmės Lietuvos padangėje gana dažnos. Jeigu prie žemės paviršiaus 30 met-rų per sekundę ir stipresni vėjai pasitaiko vidutiniškai vos kartą per 20 metų, tai lais-voje atmosferoje jų tikimybė yra nepalygi-namai didesnė. Bene dažniausiai srovinės tėkmės "svečiuojasi" pas mus žiemą (iki 12-15 dienų per mėnesį). Pažymėtinas ir jų "pastovumas". Užfiksuoti atvejai, kai 8-12 kilometrų aukštyje srovinės tėkmės virš Lie-tuvos buvo 5-6 dienas iš eilės.

Apie srovinų tėkmių egzistavimą spręsti pagal pažemio stebėjimų duomenis labai sunku, o kartais ir visiškai neįmanoma. Štai 1962 metų liepos 27 dieną Kaune buvo šil-ta, ramu (vėjo greitis - vienas metras per sekundę), o 12 kilometrų aukštyje siautėjo uraganinis 320 kilometrų per valandą vė-jas. Tokių pavyzdžių yra ir daugiau. Aukš-tųjų atmosferos sluoksnių stovį sužinome iš radiozondų. Padangių žvalgai vandenilio pripildytais balionais kyla iki 30-40 kilomet-rų ir radio bangomis informuoja apie viso sluoksnio temperatūros, drėgmės ir vėjo re-žimą.

Srovinės tėkmės įdomus ir praktiniu po-žiūriu labai svarbus atmosferos reiškinys. Jos vaidina didelį vaidmenį, susidarant ir keičiantis ciklonams bei anticiklonams. Srovinės tėkmės susiję su skirtingas oro mases skiriančiu atmosferos frontų judėjimu ir yra svarbus oro kaitos faktorius (ypač vidutinėse platumose).

Rockford, Ill.

METINIS SLA 77 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Į paskelbtą praeitų metų gruodžio mėn. 6 dienos susirinkimą atvyko per mažai narių, todėl jis neįvyko, ir 1971 metams kuopos valdyba liko neišrinkta. Tatai bus padaryta pirmame š.m. susirinkime, vasario 7 d. 2 val. popiet. Nariai galės susimokėti mokesčius ta pačia proga.

Praeityje, per pirmąjį metinį narių susi-rinkimą, naujoji kuopos valdyba penndavo iš senosios pareigas ir susirinkimui pasi-baigus būdavo vaišės, taip bus ir vasario 7 d. susirinkime. Kuopos narės pagamins skanių užkandžių susirinkusiems pasivai-sinti.

Maloniai kviečiami visi nariai susirinkime dalyvauti ir atlikti savo pareigą.

Tad iki pasimatymo vasario 7 d. Lietuvių Klube.

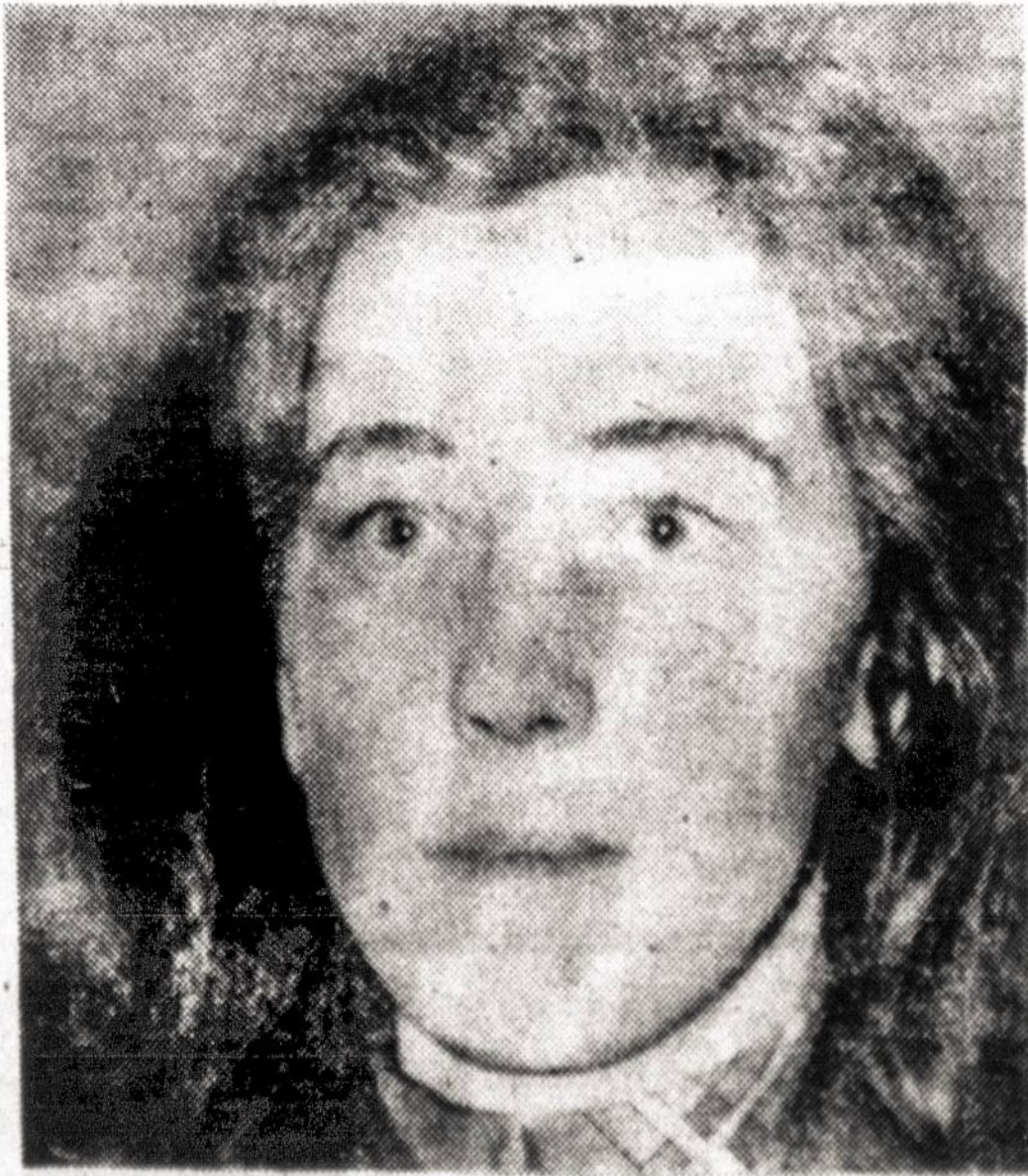
Ad. Šernas

Racine, Wis.

Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ruošia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

Minėjimas įvyks vasario 7 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, 815 Park Ave. Kle-bonas kun. Juozas Kurpis atlaikys mišias 9:30 val. ryto už žuvusius ir kenčiančius lietuvius Lietuvoje.

Oficiali dalis 3 val. popiet. Iškilmės ati-daromos Amerikos ir Lietuvos himnais ir in-vokacija. Kalbės dr. Adolfas Palaitis. Re-zoliucijų ir proklamacijų priėmimas, aukų rinkliava. Pabaigoje vaišės.

Vienuolė sesuo Elizabeth McAlister, įtariama dalyvavusi suokalbyje pagrobti Kissinger ir su-sprogdinti Washingtono administracijos apšildymo sistema.

TĖVYNĖ 5

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

Gyvsidabris žuvyse

Šiomis dienomis mokslininkai paskelbė, kad pardavinėjamoje konservuotoje žuvyje rasta gyvsidabrio. Tuojau visame krašte specialistai chemikai pradėjo ieškoti, kiek to gyvsidabrio pateko į konservus, o žmonėms pradėjo rūpėti, kaip tas gyvsidabris tose žuvyse galėjo atsirasti ir kiek jis yra pavojingas žmogaus sveikatai.

Keli mano pacientai labai mėgsta žuvį. Jiems žuvis yra skanesnė, negu blogai paruošta arba sunkiau virškinama mėsa. Pavalgę žuvies jie gerai jaučiasi. Bet jie bijo, kad žuvyje rastas gyvsidabris nepakenktų jų sveikatai. Jie klausia, ar gyvsidabris į skardines suleido konservuotojai, ar jis žuvyse kitaip atsirado.

Gyvsidabrio gamtoje palyginus, yra daug, todėl jis keliais būdais galėjo atsirasti konservuotoje žuvyje. Gyvsidabrio yra ir ore, jo yra vandenyje, žemėje ir po žeme. Kai sudaužome termometrą, tai jame buvęs gyvsidabris pasilieja. Pradžioje jis ritasi labai gyvais rutuliukais, o vėliau jis dingsta. Kur jis pasideda? Gyvsidabris yra metalas, bet jis prie paprastos oro temperatūros garuoja. Reiškia, kad šis žibantis ir judantis metalas susiskaldo į labai mažytes dalelytes ir pakyla į orą. Taip gyvsidabriu užterštą orą kvėpuoja žmonės, paukščiai, žvėrys ir žuvis. Jeigu gyvsidabrio didesnis kiekis patenka į žmogaus ar bet kurio kito gyvio organizmą,

tai jį apnuodija.

Japonai nustatė, kad žuvis dažniausia apsinuodija užterštame vandenyje. Chemikalų dirbtuvėse labai dažnai vartojamas gyvsidabris įvairiems tirpiniams lydyti, valyti. Vėliau tie miešiniai paleidžiami į upes, ežerus ir jūras. Žuvis, ypač didžiosios, bekvėpuodamos vandenyje esantį deguonį, įtraukia ir vandenyje plūduriuojančio gyvsidabrio dalelytes. Dalį gyvsidabrio žuvis ir vėl iškvėpuoja, bet mažos dalelytės patenka į kai kurių žuvų raumenis, o jeigu žvejams pavyksta tokią žuvį sugauti ir konservuoti, tai į konservų dėžutę patenka ir žuvienoje atsiradusi gyvsidabrio dalelytė.

Man atrodo, kad žuvis mėgėjams nereikėtų bijoti žuvienoje esančio gyvsidabrio. Gyvsidabrio kiekis yra toks mažytis, kad žmogaus organizmui jis negali pakenkti. Iki šio meto rasta 1.3 milijoninė gyvsidabrio dalis. Ne vienas nuosimtis, bet viena milijoninė dalelytė. Jeigu žuvienoje pastebėtas gyvsidabris sudarytų rimtą pavojų sveikatai, tai federalinė administracija tuojau įsakytų tas skardines išimti iš krautuvių. Tokia žuvis būtų tuojau sunaikinta. Geriau būtų kad gyvsidabrio žuvienoje visai nebūtų, bet gyvename didelėje užterštame gamtynėje. Užteršti ne tik vandenynai, bet ežerai ir upės. Pavojingiausia, kad užterštas ir oras. Turime visą aplinką valyti, jos neteršti.

Komunizmo aukos

Kiek sovietų komunizmas yra pareikalavęs žmonių aukų? Šį klausimą paliečia senatorius Thomas J. Dodd.

Dodd savo studijoje senato pakomisei pasinaudojo brito Robert Conquest, Londone; surinktais statistiniais duomenimis apie sovietų teroro aukas nuo spalio revoliucijos, 1917 m.

Dodd mano, kad tai esąs "pirmasis viešai paskelbtas dokumentas, kuriuo siekiama tiksliai nustatyti sovietinio komunizmo žmonių aukas".

Robert Conquest duomenimis, tų aukų skaičius siekia 21,500,000 žmonių - jie revoliucijos metu buvo sušaudyti ar žuvo dėl įvairių kitų priežasčių. Sen. Dodd nuomone, prie 21.5 mil. komunizmo aukų dar reikėtų priskirti rusų civilinio karo nuostolius, šiltinės ar badmečio aukas, įvairius sušaudymus - tai žmonių aukų skaičių pakeltų net iki 45 milijonų.

Brito tyrinėtojo duomenys yra tokie: 500,000 žmonių buvo sušaudyta ar mirė kalėjimuose bei koncentracijos stovyklose dar Lenino laikmečiu, 1919-1923 metais, Stalino metais buvo sušaudyta 2 milijonai, 3,500,000 mirė stovyklose Stalino laikais, (1930-36 m.),

12 milijonų žuvo darbo stovyklose Stalino-Jezovo teroro metais, pagaliau, 3,500,000 mirė badmečio laiku, po 1930 m. Sovietijos ūkių kolektyvizacijos metu.

Sen. Dodd, iškeldamas brito autoriaus pateiktus duomenis, pridūrė vieno Lietuvos žydo Kaune gyvenusio dr. Julijaus Margolino liudijimą apie komunizmą. Margolinas, dar prieš Antrąjį pasaulinį karą save laikęs Sovietų Sąjungos draugu, tačiau karui kilus ir sovietams okupavus Lietuvą, drauge su tūkstančiais lietuvių buvo ištremtas į Sibirą. Septyneriems metams praslinkus, jis buvo paleistas ir štai ką jis parašė: "Pastarieji septyneri metai mane pavertė įsitikinusiu bei aršiu sovietinės sistemos priešu. Visa savo širdimi bei proto galia aš nekenčiu tos sistemos. Visa tai, ką aš mačiau, manje sukėlė teroro bei pasišlykštėjimo jausmus ir jie mane lydės ligi mano gyvenimo pabaigos. Esu įsitikinęs, kad kova prieš vergiją, terorą, bei prieš vis dar pasireiškiančius žiaurumus privalo būti pirmąja kiekvieno žmogaus pareiga. Tiems, kurie normaliose sąlygose gyvena šiapus sovietų sienos, nėra įmanoma pakęsti ar remti šią tarptautinę gėdą".

Sen. Dodd pateikia Roberto Conquest knygos ištrauką. Paliečiamos ir Baltijos valstybės.

AMERIKIEČIAI VĖL BUS MĒNULYJE

Sausio 31 d. iš Cape Kennedy oro uosto pakils Apollo 14 ir dar kartą pasileis į mėnulį. Kaip jau pranešta, šiuo syk skrenda A. Shepard, S. Rosa ir Ed. Mitchell. Jų uždavinys - pasiekti mėnulio paviršių ir atlikti tolimesnius jo paviršiaus tyrinėjimus.

Praeitų metų balandžio mėn. Apollo 13 turėjo sunkumų, į mėnulį nenusileido ir grįžo atgal į žemę. Bet ši kelionė vis tik buvo reikšminga, nes suteikė praktinį patyrimą kaip nugalėti erdvėje pasitaikančius mechaninius trūkumus.

Astronautas Shepard plačiai žinomas pasaulyje, nes jis pirmasis išdrįso pakilti "Merkurijaus" raketoje į erdves ir tuo būdu padarė pradžią tolimųjų erdvių tyrinėjimo srityje.

Apollo 14 mėnulio erdves turi pasiekti penktą savo kelionės dieną - vasario 5 d. Po to Shepard ir Mitchell persikels į specialią kabiną, kuri juos nugabens į mėnulio paviršių. Lakūnas Rosa turės svarbų uždavinį - valdyti pagrindinį Apollo laivą, palaikyti su mėnulyje esančiais astronautais ryšį, taip pat susisiekti su žeme, o visų svarbiausias jam momentas, tai susijungti su grįžtančia iš mėnulio paviršiaus specialia kamera ir užtikrinti tikslų perkėlimą lakūnų į pagrindinį oro laivą, kuriuo bus grįžtama atgal į žemę.

Astronautai mėnulyje nusileis ties jo ekvatorium ir ten išbus 33 valandas. Jie turės su savim lengvą dviem ratais vežimaitį, kuriuo jie gabens savo instrumentus. Astronautai bus priversti išbūti 21 dieną pilnai izoliuoti. Tai reikalinga, kad apsaugoti juos nuo galimų susirgimų. Nuo Shepardo pirmo skridimo į erdves praėjo jau dešimts metų. Šiuo laiku jis pasidarė jau turtingas žmogus, nes labai vykusiai dalyvavo nekilnojamo turto biznyje. Bet jis save laiko astronautu-profesionalu ir būtinai dar kartą norėjo dalyvauti kelionėje į erdves. Jo sveikata esanti puiki, nors jam šiandien jau yra 47 metai. Patys astronautai įsitikinę, kad Apollo 14 yra visai saugus oro laivas, bent taip jie pareiškė spaudos atstovams. Mat, po nepasisekimo Apollo 13 kelionėje, dabar esą padaryti žymūs patobulinimai.

* JONAS ŽMITARAVIČIUS, kilęs iš Vilniaus krašto, turėdamas tik 17 metų, atvyko į Pietų Ameriką. Gyveno Urugvajų, vėliau Argentinoje. Savo laiku turėjo verslo įmones, valgyklą ir cheminę valyklą. O didžiąją dalį savo gyvenimo praleido dirbdamas siuvalklose. Už sąžiningą darbą jis turi net tris aukso medalius, jo darbo 20, 25 ir 30 metų sukaktuvėms pažymėti.

* VYTAUTAS ŽEMKALNIS, kurs grįžo iš Australijos į Lietuvą, sulaukęs pensininko amžiaus iš darbo buvo pasitraukęs, bet dabar vėl dirba Vilniaus restauraciniame institute.

tybės. Britų autorius pažymi, kad iš trijų Baltijos valstybių buvo deportuota ligi vieno milijono gyventojų. Jis primena, kad sovietai buvo pateikę įtariamųjų asmenų Lietuvoje sąrašus ir jie liudija, kad tie įtariamieji sudarą apie 23 proc. visų Lietuvos gyventojų. (E.)

Baltic Information

The Program of the First Congress of the Baltic Information Workers of North America (Saturday and Sunday, March 27-28, 1971), will consist of 6 seminar type sessions: I Baltic Cooperation to date; II Baltic Newspapers and Radio Programs; III Baltic Youth and Student Activities; IV Opportunities in US and Canadian politics; V Baltic Projects and Publicity Methods; VI Sources and availability of current data about Baltic countries; One or more 5-15 minute lectures will provide background data for each. The floor will then be turned to 6-10 panelists. At least half an hour will be provided for audience discussion on a list of topics. Summaries or short articles on these and other topics will be provided at the beginning of the sessions. When preparing the written materials, the authors are asked to include sufficient practical details to enable others to utilize the suggestions for planning future activities. The written materials must be mailed to the Program Committee (Chairman - Dr. R.D. Paegle, 77 Seventh Ave. New York, N.Y. 10011) by March 5th.

NAME OF SIMAS KUDIRKA

Today, almost 2 months after the incident, the name of Simas Kudirka still attracts the attention of the press. On January 8, 25 Lithuanian mothers with 40 children staged a demonstration in front of the Soviet Mission to the UN in New York, asking to be informed about the fate and whereabouts of the unfortunate seaman. This event was covered by all major TV and radio stations. This was also the case a week before, as the Action group under the direction of Mrs. Daiva Kezys, demonstrated at the Madison Square Garden in New York while the Moscow Circus on Ice was performing. They demanded to discontinue all cultural exchange between the US and the Soviets until Kudirka is returned

More than 30 articles (15 of them on the front page, with 27 pictures, 5 cartoons and as many editorials) were published in the three main Boston newspapers (The Boston Globe, Boston Herald Traveler, and the Christian Science Monitor) alone. Most of the articles in the American newspapers appeared before December 21 when Transportation Secretary John A. Volpe rejected the recommendation of a Coast Guard board of inquiry that called for the court-martialing of two officers for their decision to deny asylum to the Lithuanian seaman. Mr. Volpe ruled that no purpose would be served by court-martialing the two officers, Rear Adm. William B. Ellis and his chief of staff, Capt. Fletcher W. Brown Jr. Instead, they will be reprimanded and permitted to retire immediately. The third officer, comdr. Ralph W. Eustis, is to receive an official reprimand and be relieved if his command of the Coast Guard cutter Vigilant.

Lest the tragic incident be too easily forgotten, preparatory work is being done at the US Congress to rename the "Vigilant" to "Simas Kudirka".

SLA FIFTH DISTRICT

The SLA Fifth District will hold a meeting on January 22, 1971 at 8:00 P.M. at the SLA Home Office, 307 W. 30th Street, New York City.

On the agenda: Transfer of office to newly elected officers.

Beginning with January 1, 1971, all claimants for sick benefits will fill out a single, new (yellow) blank with the attending physician's final report and send it to the SLA business office. All of the sick benefits rules will continue to apply as heretofore.

The old blanks are no longer in force and should not be used.

Some of the Lithuanian-Americans, among the 1,000 guests at the Birthday Ball of the Heritage Groups of New York for President Richard M. Nixon at the Hotel Commodore on January 9th are with Mr. Laszlo C. Pasztor, Director of the Heritage Groups Division of the Republican National Committee, Washington D.C. and Mrs. Pasztor: (l. to r.) Regina Normantaite, Liucijus Balsys, Antanina Binkins, Vytautas Bitenas, Monica Pocius, Steve Giunta, Mrs. Giunta, Vytautas Radzivanas, Mr. and Mrs. Pasztor, Nijole and Petras Baltrulionis, Dr. Julius Maldutis Jr., Vytautas Jurgela, Ruta Strazdaite (seated) Birute Radzivanas, Helen V. Kulber, Alexandra Maldutis.

Mrs. Binkins, Mrs. Kulber and Mr. Balsys are members of the SLA, and Mr. Jurgela is secretary of Lodge 126 of the Lithuanian Alliance of America. (photo by Charles Binkins)

TÉVYNĖ 7.

SPRINGFIELD LODGE 158

SLA Lodge 158 of Springfield, Ill. held a meeting on December 5, 1970. The following officers were elected: president - Anna M. Chestnut, vice-president - Peter Kizevich, and secretary - Helen Klim.

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

Sausio 16, 1971

PETRAS SALCIUS, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 17, 1921 m., mirė gruodžio 30, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio brolio dukteriai, Virginia Salciutei.

MOTIEJUS ALUKONIS, 43 kp., So. Boston, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 12, 1939 m., mirė rugsėjo 30, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio giminaitei, Anne M. Zablocki.

VINCAS STROCKIS, 60 kp., Grand Rapids, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 7, 1923 m., mirė sausio 2, 1971 m. Apdrauda išmokėta velionio dukteriai Millie Stuart.

PETER GARDULIS, 102 kp., Haverhill, Mass., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 7, 1938 m., mirė lapkričio 30, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio žmonai, Marcella Gardulis.

ADOMAS MILIAUSKAS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 17, 1921 m., mirė gruodžio 22, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionio giminaitei Nellie T. Bayoras.

LEOSĖ VINKŠNELIENĖ, 198 kp., Akron, Ohio, gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 9, 1923 m., mirė lapkričio 13, 1970 m. Apdrauda išmokėta velionės sūnui, Joseph Vinksnelis.

Viso \$ 2,750.00

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 3,950.00

IŠMOKAMOS LIGOJE PĄŠALPOS

Sausio 16, 1971

4. A. Daukša, 36 kp., Chicago, Ill., sirgo 6 sav. \$ 18.75

5. O. Baselj, 90 kp., Pittsburgh, Pa., sirgo 12 sav. \$ 56.40

6. A. Bundoris, 194 kp., Roxbury, Mass., sirgo 12 sav. \$ 68.32

7. P. Wolf, 260 kp., Chicago, Ill., sirgo 6 sav. 6 d. \$ 36.48

8. O. Kemeraitienė, 299 kp., Rumford, Me., sirgo 12 sav. \$ 128.00

Viso \$ 307.95

Nuo pradžios šių metų bendrai
viso \$ 438.83

Juanita Castro

* VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS dienos iškilmės Chicagoje įvyks vasario 14 d. Marijos Aukšt. mokykloje. Pradžia 2 val. Pagrindinė kalbėtoja bus Kubos diktatoriaus sesuo Juanita Castro.

* VYRIAUSIŲ VEIKSNIŲ - VLIKŲ, ALTOŠŲ ir Bendruomenės pasitarimai įvyko sausio 9 ir 10 dienomis New Yorke, New Yorker viešbutyje. Popietiniame posėdyje dalyvavo jaunimo, studentijos, labiausiai pasireikusių Simo Kudirkos krizės dienomis lietuvių kolonijų komitetų atstovai, o taip pat ir spaudos atstovai. Posėdžiui paeiliui pirmininkavo Vliko pirm. dr. J.K.Valiūnas, Vyt. Volertas ir dr. K.Bobelis. Pokalbio pagrindinė tema - Simo Kudirkos įvykio panaudojimas lietuvių akcijai politinėje srityje. Buvo iškelta labai daug sumanymų (kai kurie jų lakios vaizduotės sustiprinti), kokių priemonių imtis besirūpinant Simo Kudirkos likimu. Susirinkimas priėjo išvados, kad šiam reikalui steigtinās komitetas, kuris koordinuos lietuvių visuomenės veiksmus šioje srityje. Pavesta jau veikiančiam Bostone lietuvių jaunimo sambūriui tokį komitetą sudaryti ir sutelkti reikalingas jėgas tam darbui.

* NEW YORKO lietuvių dailininkų paroda Pranciškonų namuose rengiama vasario 13 dieną ir bus atdara visą savaitę. Parodoje kviečiami dalyvauti Atlanto pakraščio lietuviai dailininkai. Parodos reikalui kreiptis pas dailininką J.Bagdoną, 85-59 88th Street, Woodhaven, N.Y. 11421, Tel. 441-2374.

* BALTIJOS DRAUGIJOS Bostone susirinkime inž. Romas Bričkus skaitė paskaitą: "Tragedija ir galimybė Baltijos tautoms ir Simas Kudirka".

* VALDAS ADAMKUS Bostone sausio 16 d. turėjo paskaitą Tautiniuose Namuose ir kalbėjo apie pavojus žmogui dėl vandens ir oro užteršimo.

* WORCESTERIO skautų tėvai rengia kaukių balių Maironio parke, sausio 23 d. Bus prizai už įdomiausius kostiumus.

* LIETUVOS LAISVĖS KOMITETAS Simo Kudirkos bylos reikalui kreipėsi į Jungtinių Tautų Pabėgėlių komisarą princa Sadrudin Aga Khaną.

KAZIO BINKIO KŪRYBOS VAKARAS

Poeto Kazio Binkio kūrybos ištraukų spektaklis įvyksta sausio 30 d., 7 val. vakare Lietuvių Namuose, Detroite. Programą išpildo "Alkos" Dramos Sambūrio ir jaunimo pajėgos. Programoje: dramos ištrauka "Generalinė Repticija", prologas. Dalyvauja: Autorius - Karolis Balys, Teatro direktorius - Justas Pusdešris, teatro režisierius - Vytautas Ogelvis ir teatro sargas - Kazys Gričius. Poezija ir humoristinės poemos: Gėlės iš šieno - Laimutė Tautkevičiūtė, Tamošius Bekepuris - Kazys Gričius, Kiškių sukilimas - Laimutė ir Aldona Tautkevičiūtės ir Robertas Selenis. Toliau pasirodo: Vytautas Ogelvis, Henrikas Dūda, Aldona Tautkevičiūtė, Robertas Selenis, Antanas Poškus, Kastytis Karvelis, Karolis Balys ir Linas Mikulionis. Programai vadovauja Justas Pusdešris, scenovaizdžius tvarkys Vytautas Ogelvis, o apšvietimą Algirdas Plečkaitis. Po programos kavutė ir kokteilis. Spektaklį rengia SLA 200 kuopos valdyba.

A. Grinius

* KUR DABAR SIMAS KUDIRKA? Į tokį klausimą buvęs Maskvoje amerikiečių žurnalistas Frank Starr atsakė: sovietuose Simo Kudirkos klausimo nėra. Jis niekur nebuvo paminėtas. Jeigu jis gyvas grįžo į Rusiją, tai dabar greičiausia yra kurioje nors koncentracijos stovykloje.

* VINCAS KAZOKAS iki šio laiko redagavęs Australijoje "Mūsų Pastogę", po žiaurių jo puolimų pagaliau pasitraukė. Bet kitą redaktorių surasti nebuvo lengva, kadangi ten darbo daug, o atlyginimas menkas.

* K.DONELAIČIO lituanistinės mokyklos auklėtiniai Chicagoje išleido savo laikraštėlį "Pirmieji Žingsniai", kurį patys redaguoja ir patys prirašo.

* GRAŽINA SIRUTYTĖ taikomosios dailės srityje plačiai pasižymėjo ir šiuo metu ji yra Mathison-Resa New Yorko firmos meno direktorė.

* BALZEKO MUZIEJUI plėsti sausio 31 dieną rengiamas bankietas.

* OKUPOOTOS LIETUVOS gyventojai nenori pasilikti gyventi kaimuose. Apskaičiuojama, jog kasmet apie 5000 asmenų iš kaimų pabėga į miestus.

* ALVUDAS Chicagoje gruodžio 20 d. surengė bendras Kūčias ir turėjo didelį pasisekimą, nes susirinko iki 300 asmenų.

ATSAKYMAS SKAITYTOJAMS

Kai kurie skaitytojai parašė redakcijai laiškus, klausdami kur gauti kun. Mykolo Valatkos parašytą knygą - "Už laisvą Lietuvį". Ši knyga gaunama iš autoriaus. Reikia rašyti: Rev. M.Valatka, 1743 N.Sumner Ave. Scranton, Pa., 18508.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS IR GERIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestiuose metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, trims mėnesiams - \$6.00, vienam mėnesiui \$2.00. Kitose JAV vietose metams - \$18.00, pusė metų - \$10.00, trims mėnesiams - \$5.00, vienam mėnesiui - \$1.75. Kanadoje metams - \$20.00, pusė metų - \$11.00, vienam mėnesiui - \$2.00. Užsienioose metams - \$21.00, pusė metų - \$11.00, vienam mėnesiui \$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 66-čius metų. Jį vieni geria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. PRENUMERATA: - METAMS - \$ 7.00.

Užsakykite KELEIVIO 1971 metų kalendorių.

Jo kaina \$ 1.50.

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Isteigtas 1915

6907 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO, 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, einas 2 kartus į savaitę Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams - \$13.00, pusė metų - \$7.00. Susipažinimui - 2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Lithuanian - language and other typewriters, as well as office machines and equipment sold. We also service and repair.

ALL LANGUAGES
TYPEWRITER CO. INC.

119 West 23rd Street
New York, N.Y. 10011

Telephone: CH-3-8086

Tel. 296-2244

SHALINS

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-03 Jamaica Ave.

Three Forest Pkway stories
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidovėms
Koplyčios
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS &
J. B. SHALINS

Tėvynė 8;